

HANDELINGSGERICHT OBSERVEREN

Jim is 6 jaar en zit in groep 2 van de basisschool. Hij gaat heel vaak naar het toilet en is snel afgeleid. Jim ziet alles wat er in de klas gebeurt. Wanneer hij een opdracht krijgt is Jim niet geconcentreerd en gemotiveerd en geeft hij vaak aan dat de taak te moeilijk is. Hij doet dan alles om zijn werk niet te hoeven doen. Zijn groepsleerkracht heeft voor hem al een aantal handelingsplannen opgesteld, maar niets lijkt te helpen. De leerkracht maakt zich ernstige zorgen over de overgang naar groep 3.

Herkent u dit gedrag? Waarschijnlijk ziet u dit ook weleens op school of in de klas. De vraag is hoe u moet handelen als dit gedrag zich elke dag voortdoet of erger wordt? Wanneer dat gebeurt is handelingsgericht observeren een geschikte methode om te kijken wat er precies aan de hand is en hoe het gedrag met begeleiding kan veranderen.

Methode biedt handelingsperspectief

De divisie Speciale Onderwijszorg (SOz) van De Bascule en de samenwerkingsverbanden Amsterdam hebben de methode Handelingsgericht observeren ontwikkeld. Aan de hand van die methode wordt het gedrag van kinderen onderzocht. Handelingsgericht observeren biedt uitkomst voor leerlingen die zich risicovol lijken te ontwikkelen waarbij niet duidelijk is welke ondersteuning het best bij hen past. De uitkomst van de observatie leidt tot een handelingsgericht perspectief. Na het invoeringstraject kunt u de methode zelf uitvoeren.

Handelingsgerichte werkwijze

Het traject start met een analyse van de zorgstructuur, een analyse van de dossiers en een observatie in de klas. Daar worden de leerlingen door de leerkracht en de intern begeleider (ib-er) geobserveerd. Daarna wordt een plan van aanpak opgesteld dat richting geeft voor het handelen in de klas. Met dit plan van aanpak gaat de leerkracht in de klas aan de slag. Na drie weken wordt de gekozen werkwijze geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Vervolgens kan de cyclus, na tussentijdse bijstelling, nog een paar keer worden herhaald. Door de snelle en kleine interventies is vaak op korte termijn een positief resultaat in het gedrag waar te nemen. Het kan ook zijn dat een duidelijke hulpvraag naar voren komt waar andere ondersteuning bij nodig is.

Begeleiding

Het invoeren van de methode Handelingsgericht observeren wordt verzorgd door medewerkers van Passend Onderwijs Almere. Zij stellen in

samenwerking met de ib-er(s) en de leerkrachten een op de handelingsgerichte observatie gebaseerd handelingsplan op. Dat doen zij onder meer aan de hand van het observatieprotocol, een handleiding voor het Handelingsgericht observeren, waarbij de cyclus stap voor stap doorlopen wordt.

Wat als het niet lukt?

De methode Handelingsgericht observeren duurt vaak 15 weken. Het advies is om maximaal vijf cycli van drie weken achter elkaar te doen, maar minder kan ook. Het gaat erom de hulpvraag duidelijk te krijgen. Als er geen verbeteringen of veranderingen zijn opgetreden in het gedrag van een kind, is het tijd om iets anders te doen. De medewerker van Passend Onderwijs Almere kijkt mee welk vervolgtraject dan passend is.

Begeleidingstraject op school

De school vraagt een begeleidingstraject aan. De leerkrachten en de ib-er(s) worden op de school ondersteund door een medewerker van Passend Onderwijs Almere. De school kan een keuze maken tussen:

- Een eenmalig traject rondom een leerling waarbij de medewerker van Passend Onderwijs Almere het traject aanstuurt. Dit traject heeft een duur van ongeveer 15 weken.
- Een coachingstraject waarbij de medewerker van Passend Onderwijs Almere de intern begeleider leert hoe hij/zij handelingsgericht moet observeren. Dit traject bestaat uit coaching van drie trajecten waarbij de intensiteit van de begeleiding steeds verder afneemt.

Voor meer informatie Passend Onderwijs Almere

bezoekadres Grote Markt 2-1 / 1315 JG Almere

postadres Postbus 10130 / 1301 AC Almere

telefoon 036 76 70 200

e-mail info@passendonderwijs-almere.nl

website www.passendonderwijs-almere.nl